

τός, διότι δὲ ἐλάβαινεν ἔξαφνα καρμίαν ἐπιστολήν, θὰ ἔξευρεν ἀμέσως, καὶ πρὶν τὴν ἀνοίξῃ, διὰ τὸ εἶναι ἀπὸ τῆς Τζέμπρα. Ἀνεγίνωσκεν ἀπὸ πρωτας μέχρις ἐσπέρας — δοξαὶ ἐφημερίδας, ἀλλὰ σπουδαῖς, σοβαρὰ βιβλία, ιστορικά ἔργα. Αὐτῇ ἡ ἀδιάκοπος ἀνάγνωσις, αὐτῇ ἡ σιγή, αὐτὸς ὁ μεμονωμένος βίος, — δολ' αὐτὰ συνερέφανον μὲ τὴν ψυχικήν του κατάστασιν: καὶ δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν βίον φρεύλε χάριτας εἰς τὴν Τζέμπρα. 'Αλλ' ἔζη ἀράγε ἀκριβὴν ἡ Τζέμπρα; Καὶ θὰ λάβῃ παρ' αὐτῆς ἀπάντησιν;

'Ἐπι τέλους ἡλθε μία ἐπιστολὴ μὲ ἀμερικανικὸν γραμματόσημον καὶ μὲ τὴν διεύθυνσίν του ἐξ Νέας Ύόρκης. 'Η ἐπιγραφὴ ἐπὶ τοῦ φακέλλου ἦτο γεγραμμένη ἀγγλιστὶ . . . 'Ο Σανίν δὲν ἀνεγνώρισε τὴν γραφήν καὶ ἡ καρδία του συνεστρίγχθη. Παρῆλθον μερικά δευτερόλεπτα ἔως ὅτου ν' ἀποφασίσῃ ν' ἀποσφραγίσῃ τὴν ἐπιστολήν. 'Εκβάζε τὴν ὑπογραφήν: Τζέμπρα! Τὰ δάκρυα ἔξερευσαν ἐκ τῶν ὄφθαλμῶν του. Αὐτὸς καὶ μόνον, διὰ τὸ Τζέμπρα, ὑπέγραψε τὸ βαπτιστικόν της δόνομα — χώρις τὸ οικογενειακόν της — ἢτο τεκμήριον τῆς συγγνώμης καὶ ἔξιλεθσεως! 'Εξεδιπλώσε τὸ λεπτὸν κυανόχρονον χαρτίον, καὶ ἔξ αὐτοῦ ἔξεπεσε μία φωτογραφία. Τὴν ἐσήκωσε ταχέως καὶ ἔμενεν ὥστε ἀπολελιμωμένος: ἦτο ἡ Τζέμπρα, ἡ ἴδια καὶ ἀπαράλλακτη, τόσον νεαρά, διώσ τὴν εἶχε γνωρίσε πρὸ τριάκοντα ἔτῶν! Οι αὐτοὶ ὄφθαλμοι. Τὰ αὐτὰ χεῖλη, ὡς αὐτὸς σχηματισμὸς του προσώπου. Εἰς τὸ δόπισθεν μέρος τῆς φωτογραφίας ἦτο γεγραμμένον: «Ἡ θυγατέρα μου Μαριάννα.»

'Ολη ἡ ἐπιστολὴ ἦτο ἀπλῆ καὶ φιλική. 'Η Τζέμπρα ἡγχαρίστει τὸν Σανίν, διὰ τὸν ἐμπιστοσύνην εἰς αὐτήν καὶ δὲν ἐδιστασε ν' ἀπευθυνθῆ πρὸς αὐτήν. δὲν τῷ ἀπέκρυψε δὲ διὰ μετὰ τὴν φυγὴν του βεβαίως ἐπέρασε πολλὰς δυστυχεῖς ἡμέρας· προσέθετεν ὅμως διὰ μερὸς δλα ταῦτα θεωρεῖ καὶ πάντοτε ἐθεωρησε τὴν μετ' αὐτοῦ συνάντησιν ὡς εὐτύχημα, καθότι ἡ συνάντησις αὐτῇ τὴν ἐμπόδισε νὰ γείνη σύγνοις τοῦ κυρίου Κλέβερ καὶ τοιουτοτρόπως ὑπῆρξεν ἔμμεσος ἀφορητὴ τῆς ὑπανδρείας της μὲ τὸν τωρινόν της ἀνδρα, μὲ τὸν δοπιόν συζῆ εἰκόσιδρον ἥδη ἔτη ἐντελῶς εὐτυχῆς, εὐχαριστημένη καὶ ἐν ἀφονίᾳ. 'Ο οικός της εἶνε γνωστὸς εἰς δλην τὴν Νέαν Ύόρκην. 'Η Τζέμπρα ἔγραψε προσέτι εἰς τὸν Σανίν διὰ ἔχει πέντε τέκνα, τέσσερας γίνονται καὶ μίαν θυγατέρα δεκαοκτὼ ἔτῶν, ἡ δοπιά εἶνε ἥδη μνηστευμένη καὶ τῆς δοπιάς της φωτογραφίαν τῷ ἀποστέλλει, διότι δλοὶ γενικῶς λέγουν διὰ δομοιάζει πολὺ τὴν μητέρα της.

Τὰς λυπηρὰς εἰδήσεις ἐπεφύλαξεν ἡ Τζέμπρα εἰς τὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς. 'Η κυρία 'Ελεονώρα εἶχεν ἀποδάνη ἐν Νέα Ύόρκη, διὰ τοῦ ἡμεροῦ δημοσίου τὴν θυγατέρα της καὶ τὸν γαμβρόν της, ἀλλὰ πρὸ τοῦ θανάτου της ἡξιώθη νὰ χαρῇ διὰ τὴν εὐτυχίαν τῶν τέκνων της καὶ νὰ βαυκαλήσῃ τοὺς ἔγγόνους της. 'Ο Πανταλεόνες ἤθελε καὶ αὐτὸς νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ εἰς Ἀμερικήν, ἀλλ' ἀπέδανεν, ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς ἀναχωρησεώς των.

«Καὶ ὁ Αἰμίλιος, ὁ ἀκριβός μας, ὁ ἀνεκτίμητος Αἰμίλιος, ἀπέδανεν ἐν Σικελίᾳ ἔνδοξον δάνατον μαχόμενος ὑπὲρ πατρίδος. 'Ητο εἰς ἑκατὸν Χιλίων τοὺς δόπιους ἤγαγεν ἑκεῖ ὁ Γαριζάλδος. 'Εκλαύσαμεν πικρῶς τὸν δάνατον τοῦ ἀειμνῆστου ἀδελφοῦ μας· ἀλλ' ἐν μέσῳ τῶν δακρύων ἤμεδα ὑπερήφανοι δι' αὐτόν, καὶ διὰ εἰμεδο πάντοτε ὑπερήφανοι δι' αὐτὸν καὶ διὰ τηρώντων τὴν μνήμην του. 'Η εὐγενής, ἡ γενναία ψυχή του ἤτο ἀξία τοῦ μαρτυρικοῦ στεφάνου.»

«Ἐπειτα ἔξερφαζεν ἡ Τζέμπρα τὴν λύπην της διὰ ὁ βίος τοῦ Σανίν, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν διὰ αὐτοῦ γραφομένων, ἔχειν τόσον διλιθερός· ἥνχετο δὲ αὐτῷ πρὸ παντὸς τὴν ἡσυχίαν, τὴν εἰρήνην τῆς ψυχῆς, καὶ προσέθετεν διὰ διάχρονος πολὺ διὰ τὸν ἐπανέβλεπε — εἰ καὶ διμολογούμενως μία τοιαύτη συνάντησις ἥτο λιαν ἀπίδαινος...»

Δὲν δὲ δοκιμάσωμεν νὰ περιγράψωμεν τὰ συναισθήματα, τὰ δοπιά διὰ δοκιμάσωμεν νὰ περιγράψωμεν τὰ συναισθήματα, τὰ δοπιά διὰ δοκιμάσωμεν τὰ συναισθήματα τῶν ἀντοποιηθέντων ταύτην. Διὰ τοιούτου εἰδους αἰσθήματα δὲν ὑπάρχονται καθόλου ἀντοποιηθέντων εἰκόνας: εἰναὶ πολὺ βαθέα καὶ πολὺ ισχυρά, ἀλλὰ πολὺ ἀδρίστα, ἡ ὥστε νὰ δύνανται νὰ ἐκφρασθῶσι διὰ λέξεων. Μόνη ἡ μονική ὥστε δέσιν νὰ τὰ ἐκφράσῃ.

«Ο Σανίν ἀπήντησεν ἀμέσως καὶ ἐπεμφεν — ὡς νυμφικὸν δῶρον «πρὸς τὴν Μαριάνναν Slocum, παρά τινος ἀγνώστου φίλον» — τὸν μικρὸν γρανατοκόλλητον σταυρόν, τὸν δοπιόν εἶχε διά τινος χρυσοχόου σηματληρώσην μὲ λαμπρότατον περιδέραιον ἐκ γνησίων μαργαριτῶν. 'Ἄν, καὶ τὸ δῶρον ἦτο πολυτιμότατον, ἡ προσφορά του δὲν ἔφερεν εἰς τὸν Σανίν κερμάτων μεγάλην ζημίαν. Κατὰ τὰ τριάκοντα ἔτη, ἀτίνα διέρευσαν ἀπὸ τῆς ἐν Φραγκορύντῃ διαμονῆς του, διὰ τὸν Σανίν είχεν ἀποκτήσει σημαντικὴν περιουσίαν. Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Μαΐου ἐπέστρεψεν εἰς Πετρούπολιν — ἀλλὰ μόνον διὰ διάλιγον καιρού. 'Ος λέγεται, ἐπωλήσει δλα του τὰ κτήματα καὶ τῷρα ἐτοιμάζεται ν' ἀναχωρήσῃ διὰ τὴν Ἀμερικήν.

I. HANS VON KALTENBORN-STACHAU, μετὰ βιογραφίας (ἐν σελ. 321).

2—3. ΕΚ ΤΩΝ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΩΝ ΤΟΥ ΣΛΗΜΑΝ, δύο εἰκόνες (ἐν σελ. 324—325).

Τὸ σπουδαιότατον ἔργον, ὅπερ ἀπηδανάτισε τὸ ὄνομα τοῦ Σλῆμαν, εἶνε ὡς γνωστὸν αἱ ἐν Τροίᾳ ἀνασκαφαί, αἵτινες, ὡς εἶπε πρὸ δεκαετίας ὁ Βίρχαϊβ, θὰ εἴχον τὴν ἀφθιτὸν αὐτῶν ἀξίαν, ἀκόμη καὶ ἀνὴρ ἡ Ιλιάς μηδέποτε εἶχε ποιηθῆ. Περὶ τῆς ἀνυπολογίστου ἀξίας καὶ σπουδαιότητος τῶν ὑπὸ τοῦ Σλῆμαν γενομένων ἀνακαλύψεων, ἔξ ὧν οὐ μόνον εἰδίκως ἡ ἀρχαιολογία ἀλλὰ σύμπασα ἡ ιστορία τοῦ πολιτισμοῦ ἔλαβεν εὐρύτατον καὶ φωτεινότατον ὀρίζοντα, ἔγραφησαν καὶ ἐλέχυθησαν τοσαῦτα, ὡστε πᾶσα ιδιαιτέρα περὶ τούτων μνεία ἐν τῷ στενῷ τούτῳ χώρῳ δύναται εὐλόγως νὰ θεωρηθῇ ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν ημῶν ὡς παντάπαι περιττή. — Διὸ προσδέοντες σήμερον πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐν τῷ προηγούμενῳ ἀριθμῷ δημοσιευθέντων εἰκόνων ἔκ την Χισσαρολίκ (τῆς τοποθεσίας τοῦ ἀρχαίου

Ιλίου) ἀνάσκαφάς, ή δὲ τὸν αὐτόθι ἀνακαλυφθέντα «μέγαν θησαυρὸν» ἐκ χρυσῶν σκευῶν καὶ κοσμημάτων, παραπέμπομεν τοὺς ἐπιθυμοῦσιν νὰ μελετήσωσιν ἐπισταμένως τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν τοῦ Σλῆμαν εἰς τὰ ἐν τῇ βιογραφίᾳ τοῦ μεγάλου τούτου ἀνδρὸς (Κλειώ 1890, ἀρ. 5) μνημονεύθεντα ἔργα.

4. ΤΑ ΟΡΦΑΝΑ. Εἰκὼν υπὸ Karla Freibach (ἐν σελ. 329).

Θλιβερωτάτη είνε ἡ υπόδεσις τῆς εἰκόνος ταύτης. Τὸ ἀλγός δὲν ἔγενετο εἰσέτι ἐπισθητὸν ἐν δλη αὐτοῦ τῆς σφροδότητος εἰς τὰς τρυφεράς καρδίας τῶν ἀπορφανισθέντων κορασίων. Τὸ ἀτενές βλέψυμα τοῦ πρεσβυτέρου κορασίου μαρτυρεῖ τὴν ἀπονάρκωσιν καὶ στιγματίαν ἀναισθησίαν, εἰς ἣν ἐμβάλλει ἡ αἰφνηδία καὶ ὑπέρμετρος θλίψις. Τὰ δάκρυα δὲν χυθῶσι βραδύτερον, ἐν ἀνέσει, δταν τὰ ἀθώα πλάσματα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀφυπνιζόμενα ἐκ τοῦ ληθάργου τῆς θλίψεως λάβωσι πληρεστέραν τὴν βεβαιότητα τῆς φρικαλέας πραγματικότητος. Οὐ μόνον ἐν θλιβεραῖς ἡμέραις ἀλλὰ καὶ ἐν εὐφροσύνοις στιγμαῖς ἡ περισφίγγη αὐτῶν τὰς καρδίας ἡ ἀλγεινή συναισθησίας, διὰ εἶναι «όρφανά».